

P

Paljudes Haljala valla küldes on kiirest internetist unistatud juba pikki aastaid, kuid tegudeni jõutud ei ole. Eriti hästi näitas aeglase või katkendliku internetiühenduse probleemi tööstust koroonakevad, kui elanikud pidid tööd tegema kodukontorites.

VEIKI OJAPERV

veiki.ojaperv@virumaateataja.ee

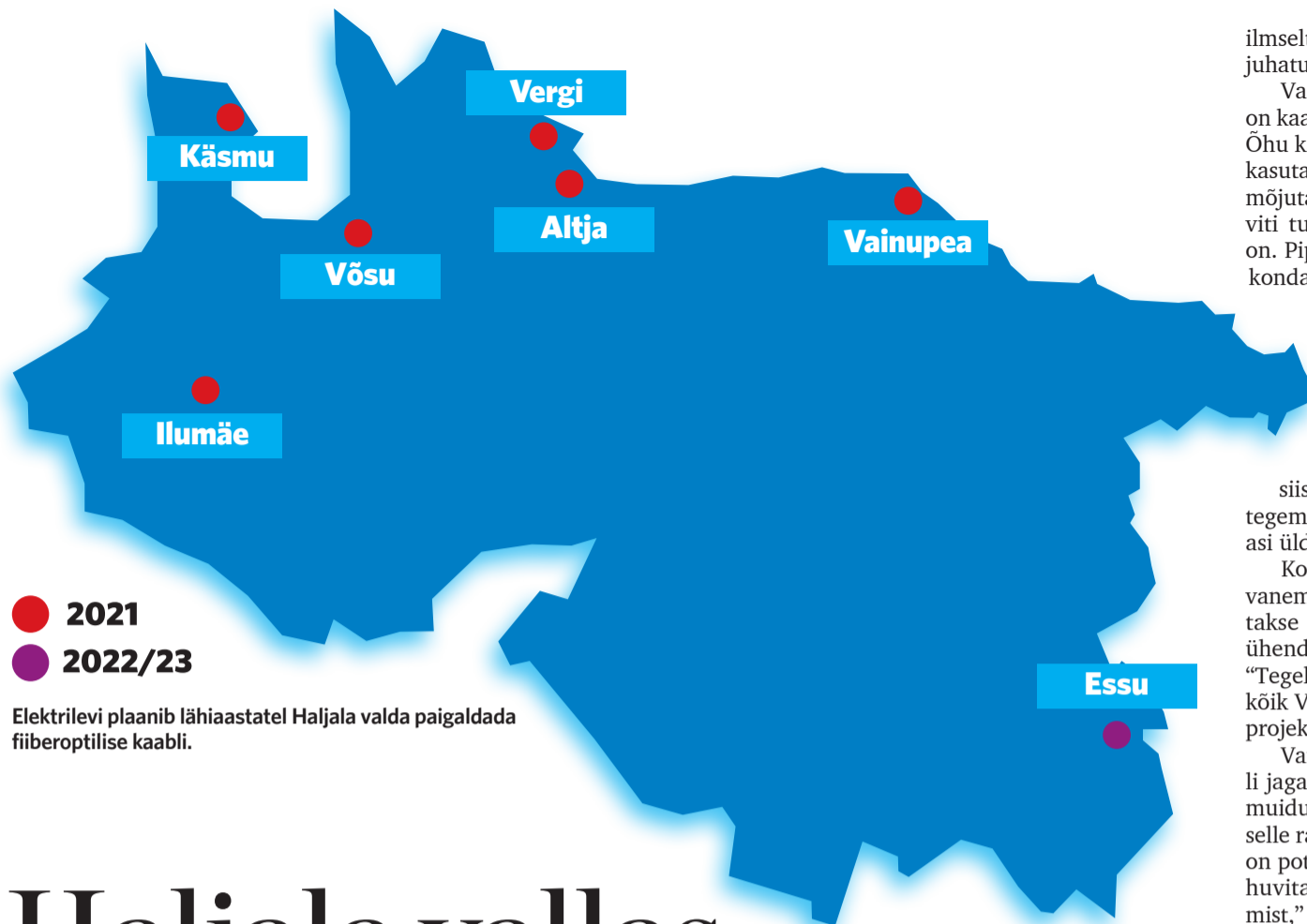
Nädala keskel toimus Haljala vallamajas kohtumine valla esindaja, sideettevõtte Networks OÜ juhatuse liikme ning külade esindajate vahel, et luua selgus lairibaühenduse kasutamise tagamaades.

Eesti lairiba arenduse sihtasutus (ELASA) on kümnendi jooksul lairiba-kaableid vedanud laiali mööda Eestit, et tuua kiire internet maapiirkondadesse. Valguskaablid on küll edukalt maa sisse paigaldatud, aga ühendusega liitumine on olnud parajalt keeruline ja kulukas.

Väike valguskiir tunneli lõpus siiski paistab, kuna tehnilise järelevalve amet andis hiljuti teada, et liitujatele pakutakse kuni 300-eurost toetust, et internet ELASA kaablist enda koduni tuua. Summa iseenesest väga suur ei ole, aga kui külad ja kogukonnad koostööd teeksid, saaks kaabliga liitumiseks juba korraliku toetuse kokku.

Andmesidevõrkude projekteerimise, ehituse ja võrguseadmete müügi tegeleva Networks OÜ juhatuse liige Viljar Pipenberg rääkis, et kohtumine vallas toimus suuresti nende initsiatiivil. "Kõik teavad, et ELASA kaabel on olemas, osa on kuulnud ka mingisugustest toetustest, kuid indiviidi tasandil nende asjadega majandamine on parajalt keeruline," selgitas Pipenberg.

Nimelt on Pipenbergi sõnul mõistlik internetiühenduse probleemiga tegeleda küla tasandil. "Üksikul inimesel on toetust taotleda mõistlik siis, kui ELASA kaabel tema kodust realselt mõne meetri kauguselt mööda jookseb. Üldiselt jäävad aga majapidamised maapiirkonnas kaablist kaugeks ning

● 2021

● 2022/23

Elektrilevi plaanib lähiaastatel Haljala valda paigaldada fiiberoptilise kaabli.

Haljala vallas otsitakse LAHENDUST internetiprobleemile

Eestis on mitmel pool maa sees lairiba-kaablid, mis iseenesest justkui kiiret ja stabiilset internetti maapiirkondadesse lubavad. Selleks et internet riiklikust kaablist lõpptarbijani jõuaks, tuleb aga läbi teha parajalt kallis ning keeruline protsess.

Ainult rääkimisest kasu ei ole, me peame numbriliselt teadma, mitu potentsiaalset liitujat piirkonnast oleks, ning siis saaksime minna edasi taotluse tegemise juurde ja vaadata, palju see asi üldse maksma läheks.

VILJAR PIPEBERG, Networks OÜ juhatuse liige

sellisel juhul oleks individuaalne liitumine äärmiselt kulukas ja keeruline. Sellepärast kutsusime ka koosoleku kokku, et küllavanematele selgitada, kuidas saaks terves külas kiire interneti," jätkas Pipenberg.

Hulgi liitumise puhul oleks teenus ilmselt ka märksa odavam. "Valguskaabli koju vedamise hind sõltub väga paljudest teguritest. Näiteks kas selle jaoks peab läbi puurima riigimaantee alt, millisesse pinnasesse tuleb kaabel paigaldada ja nii edasi. Hulgi liitumise puhul saaks mitme majapidamise jaoks töid teha korraga ning nii tuleb hind

ilmselt odavam," rääkis Networks OÜ juhatuse liige.

Valguskaabli eelis õhuinterneti ees on kaabli stabiilsus ja ühenduse kiirus. Õhu kaudu leviva interneti puhul võib kasutajate arv ja geograafiline asukoht mõjutada teenuse kvaliteeti, nagu suviti turismipiirkondades ka märgata on. Pipenbergi sõnul on oluline kogukonda teavitada, millised võimalused neil realselt on, kuulata ära inimeste huvid ning siis konkreetne hinnapakumine teha. "Ainult rääkimisest kasu ei ole, me peame numbriliselt teadma, mitu potentsiaalset liitujat piirkonnast oleks, ning siis saaksime minna edasi taotluse tegemise juurde ja vaadata, palju see asi üldse maksma läheks."

Kohtumisel osales Vainupea küllavanem Mario Luik, kelle sõnul unistatakse Vainupeal kiirest ja stabiilsest ühendusest juba kümnekond aastat. "Tegelikult on tänase seisuga peaaegu kõik Vainupea elanikud nõus liitumisprojektiga edasi minema," ütles Luik.

Vainupeale oleks vaja ehitada kaabli jagamispunkt ehk kaev. "See paneb muidugi hinnale mingi osa otsa, kuid selle rajamine on vältimatu. Vainupeal on potentsiaalselt lairibaga liitumisest huvitatud kusagil 60–70 majapidamist," selgitas Luik.

Probleemile paistab lahendusi ka teisest kohast. Nimelt paigaldab Elektrilevi lähiaastatel valla mereäärsetesse asumitesse fiiberoptilised kaablid. Juba järgmiseks aastaks saavad Elektrilevi pressiesindaja Ivar Jurtšenko sõnul kiire interneti Altja, Ilumäe, Käsma, Vainupea, Vergi ja Võsu. "Elektrilevi kiire internetiühendus on mõeldud lõppkasutajatele ehk liituda saavad konkreetsed aadressid. Kogukonda kuulumine pole otsene eeldus, et liitumisvõimalust saada. Liitumine saab olla ka individuaalne," selgitas Jurtšenko.

Kõnealusele piirkonnale on iseloomulik, et mere äärest kaugemale jäävad külad on üsna hajutatud ja keerukas on kokku saada piisavat arvu majapidamisi, et need mõistliku kuluga ühte võrgupiirkonda koondada ning liita põhivõrguga. "Seepärast on Haljala vallas meie plaanides enamjaolt mereäärsed asumid. Elektrilevi ehitab võrku vastavalt tehnilistele ja majanduslikele kriteeriumitele. Ehituspiirkondade valikul lähtume põhimõttest – iga investeeritud euro peab kiire internetiühenduse viima võimalikult paljude klientideni," lisas Elektrilevi kõneisik.

Elektrilevi lahendusega liitumine oleks kindlasti märksa odavam kui ELASA kaablist haru vedamine, ühele tarbijale läheks see maksma 199 eurot. Kas aga kõik majapidamised Elektrilevi kaablist kasu saavad, seda peab igaühe puhul eraldi hindama.

Sopranid koos kammerorkestriga panid festivalile heliseva punkti

INNA GRÜNFELDT

inna.grynfeldt@virumaateataja.ee

Rakverest pärit rahvusoper Estonia sopranid Heli Veskus ja Kristel Pärtna täitsid koos Virumaa Kammerorkestriga oma kodukooli aula ja kuulajate südamed imeliste meloodiatega. Kaunil kontserdil esitasid Rakvere gümnaasiumi ja Rakvere muusikakooli vilistlased Heli Veskus ja Kristel Pärtna aariaid, laule ja duette ning Virumaa Kammerorkester kandis Toivo Peäske juhatusel ette Franz Schuberti 8. sümfoonia.

Sopranitelt kõlas aariaid Wolfgang Amadeus Mozarti loomingust ning Krahvina ja Susanna duett ooperist "Figaro pulm". Tundelises kavasis kuulajate kõrvu Richard Straussi "Morgen", Vilja laul operetist "Lõbus lesk", Edvard Griegi "Solveigi laul", Charles Gounod' "Julia valss" operetist

Sopranid Kristel Pärtna (vasakul) ja Heli Veskus esitasid kontserdil Virumaa Kammerorkestri saatel kaks võrratut duetti.

"Romeo ja Julia". Sädemeid pilduv lilleduett ooperist "Lakmé" tõstis kuulajad säravatele sopranitele püstijalu apodeerides tänu avaldama.

Kontserdi esimese osa lõppedes kallasid kodulinlased, sõbrad ja õpetajad lauljannad üle tänusõnadega. "Mulle väga meeldis! Mozart läks hinge," ütles Rakvere muusikakooli klaveriõpetaja Ruth Patune. "Kristel laulis "Romeo ja Julia" – see oli hästi vahetu ja ta esitas nii elavalt!" Heli Veskuse esituses läksid talle eriti südamesse Mozarti "Laudate Dominum" ja Straussi "Morgen". "Kohe tunned, et ihukarvad tõusevad püsti," sõnas ta.

Ruth Patune arutles, et muusikakool, kust lõpetaja saab kaasa muusikaseemne koos solfedžoteadmiste ja pillioskusega, annab tugeva põhja, millelt on võimalik edasi minna. Klaveriõpetaja sõnul on lauljatele ülimalt oluline nii solfedžo kui ka klaverioskus, et oma partiisid õppida. "Sellepärast peame pi-

sikesi hoolega õpetama: me ei või teada, kes neist saab tulevikus. Kui Heli mängis klaverit, ei näinud ma ette, et temast saab laulja. See kõik läheb hiljem lahti, kui muusikaseeme idaneb. Kuulasin täna Heli: missugused fraasid, missugused pikad hingamised! Seda on vaja õppida juba lapsest saadik, et oskaksid muusikalist mõtet edasi anda," kõneles Ruth Patune.

Virumaa Kammerorkester näitas Ruth Patuse hinnangul Schuberti sümfoonia mängides suurepäraselt taset. "Kui ilusti tšellod kandsid esimeses osas meloodiat! Ja suurepäraselt kokkumäng! Orkestrile väga suur au ja kiitus!" lisas ta. Sopran Heli Veskus, kelle viimatisest esinemisest Rakveres on juba palju vett merre voolanud, ütles, et nad Kristel Pärtnaga on mõelnud, et kodukoolis võiks sagedamini laulda.

Meeleolukas kontsert pani särava punkti nädalalikkusele Rakvere kultuurfestivalile.